

Türkiye Psikiyatri Derneği Ulusal Psikiyatri Kongrelerinde Sunulan Bildirilerin Yayına Dönüşme Oranları

Aybeniz CİVAN KAHVE¹, Hasan KAYA², Gonca AŞUT³, Nihan BÜYÜKLÜOĞLU⁴,
Atike Gül ÇAKIL⁵

ÖZET

Amaç: 2012-2016 yılları arasında Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD) tarafından yapılan ardışık beş Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde (UPK) sunulan poster ve sözel bildirilerin yayına dönüşme oranları ve bu oranları etkileyen faktörlerin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Hakemli dergilerde yayına dönmüş bildiriler, Web of Knowledge, PubMed ve Google Akademik veri tabanları kullanılarak belirlenmiştir. Tanımlanan yazılar bildiri tipine, yayına dönüşme kadar geçen süreye, yayınlandığı dergi indeksi ve etki faktörüne göre sınıflandırılmıştır.

Bulgular: İncelenen tarihler arasında yapılan ardışık beş UPK'de toplam 1372 bildirinin sunulduğu, 297 (%21,6) bildirinin yayına dönüştüğü, bunlardan 201'inin poster, 96'sının sözel bildiri sınıfında yer aldığı; sözel sunumların poster sunumlara kıyasla daha yüksek oranda yayına dönüştüğü saptandı ($p<0,001$). Araştırma niteliğinde yer alan çalışmaların olgu sınıfında yer alan çalışmalara göre daha çok yayına dönüştüğü görüldü. Bildirilerin ortalama yayına dönüşme süresinin $19,04\pm12,47$ ay bulundu. Yayına dönüşme tarihinde makalelerin yayınlandığı dergi ortalama etki değeri $1,45 \pm 1,49$ olarak bulundu.

Sonuç: TPD UPK'lerde sunulan bildirilerin yayına dönüşme oranı ulusal çalışmalarla kıyaslandığında benzer olmasına rağmen, uluslararası literatürde bildirilen oranların altındadır. Türkiye'de ruh sağlığı hizmeti sunulan kurumlarda araştırmalara zaman ayrılması, araştırmanın yayına dönüşmesi sırasında yaşanan zorluklar ile ilgili yol gösterebilecek birimlerin oluşturulması ve araştırmacıların bu konuda desteklenmesine ihtiyaç vardır. Bununla birlikte kongre bildirileri değerlendirilirken daha seçici bir yaklaşım benimsenmeli ve akademik değeri yüksek olduğu düşünülen çalışmaların araştırmacıları sözel sunum başvurusuna teşvik edilmelidir.

Anahtar Sözcükler: Kongre, psikiyatri, araştırma raporu, yayın

SUMMARY

Publication Rate of Abstracts Presented at the Psychiatry National Congresses Held by the Psychiatric Association of Turkey

Objective: In this study we aimed to investigate the frequency and the factors determining the conversion rate of the oral and poster presentations into articles. Five consecutive national psychiatry congresses held by the Psychiatric Association of Turkey (PAT) between 2012 and 2016 were evaluated.

Method: The manuscripts published in peer-reviewed journals were identified using the Web of Knowledge, PubMed and Google Scholar databases. The identified manuscripts were classified according to the type of the publication, the duration until publication, the impact factor and the index of the journal.

Results: Out of the total 1372 reports presented at the five consecutive National Congress of Psychiatry events, a total of 297 abstracts (21.6%), comprising 201 of the 1104 posters and 96 of the 268 oral presentations, were converted into publications. A significantly higher percentage of the oral presentations ($p<0,001$) compared to the poster presentations were converted into publications; and more of the publications consisted of research reports as compared to case reports. The mean time taken from presentation at the congress to publication was $19.04 (\pm 12.47)$ months. The mean impact factor of the journals at the time of publication was $1.45 (\pm 1.49)$.

Conclusion: Although the publication percentage of the presentations made in National Congress of Psychiatry events held by the PAT is similar to that of other studies conducted in Turkey, they are below the percentage reported by similar research in the international literature. There is a need in the mental healthcare institutions of Turkey for time allocation to make research and for creating units that can support researchers in the difficult process of publishing research results. Also, a more selective approach should be adopted when evaluating the congress presentations, and research that is considered to be of high academic value should be encouraged for submission as oral presentations.

Keywords: Congresses, psychiatry, research report, publication

Geliş Tarihi: 07.01.2019, **Kabul Tarihi:** 12.09.2019, **Çevrimiçi Yayın Tarihi:** 21.01.2020

^{1,2}Uzm., ^{4,5}Arş. Görv., Sağlık Bilimleri Üniv. Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Bl., ³Arş. Görv., Başkent Üniv. Tıp Fak. Hastanesi, Psikiyatri Bl., Ankara.

Uzm. Dr., Aybeniz Civan Kahve, e-posta: aybeniz.civan@hotmail.com

<https://doi.org/10.5080/u23808>

GİRİŞ

Bir uzmanlık alanında çalışan kişilerin bir araya gelerek güncel bilgiler ışığında tıbbi bilgilerini paylaştıkları kongrelerin önemli bir bölümünde, sunulan sözel bildiriler ve poster bildirileri yer almaktadır. Kongrelerde araştırmacılar bilgi ve deneyimlerini katılımcılarla paylaşır ve sunulan çalışmaların olgunlaşmasına katkıda bulunan geri bildirimler alırlar. Poster ya da sözel bildirilerin daha sonra bilimsel dergilerde yayınlanması, araştırma sürecinin doğal sonucu olarak düşünülür. Genel kanı sonradan yayınlanmayan kongre sunumlarının kayıp bilgi olduğu şeklindedir (Petticrew ve ark. 1999).

Kongrelerde sunulan çalışmaların geçerli, güvenilir ve klinik uygulamada yararlı olarak kabul edilebilmesi için bilimsel değerinin kanıtlanması gerekir. Bildirilerin bilimsel bir derginin hakemleri tarafından titizlikle incelenmesi ve ardından yayınlanması, bu çalışmaların güvenilir sonuçlarla bilimsel yöntemler kullanılarak yürütüldüğünü gösterir ve bilimsel niteliği artırıcı özelliktedir (Balasubramanian ve ark. 2006). Bu açıdan bakıldığında bir bilimsel kongrede sunulan bildiri özetlerinin sonradan hakemli dergilerde yayınlanma oranı, kongrenin bilimsel değerini de yansıtmaktadır (Autorino ve ark. 2007).

Bildirilerin yayın olma özelliklerinin bu önemine rağmen, tıbbın çeşitli branşlarında yapılan çalışmalarda; sunulan özetlerin yayına dönüşme oranlarının %13 ile %74 arasında değişken özellikler gösterdiği görülmektedir (Scherer ve ark. 2006, Özyurt ve Kaptanoğlu 2012, Mutlu ve ark. 2015, Gürses ve ark. 2017, Gülçek ve ark. 2018). TPD tarafından her yıl önemli sayıda ruh sağlığı çalışanının bir araya geldiği, 2019 yılı Ekim ayında 55.'si düzenlenecek Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde bildiriler "poster, sözel ve ödüle aday" olmak üzere üç başlık altında sunulmaktadır. Psikiyatri uzman ya da uzmanlık öğrencisi araştırmacıların bilimsel alana katkılarını teşvik etmek üzere düzenlenen "Araştırma Bildiri Ödülü" programı ile bu alana başvuran bildiriler, kongrede düzenlenen ayrı bir oturumda sunulmakta, ödül jürisi tarafından değerlendirilmekte ve ilk üçe giren araştırmalara para ödülü verilmektedir. Olgu sunumları ve gözden geçirme çalışmaları ödüle aday bildiri kategorisine başvuramamaktadır. Sözel bildiri alanında da benzer şekilde olgu sunumları kabul edilmemektedir.

UPK'lerde bildirilerin yayına dönüşme oranını irdeleyen herhangi bir yayına literatürde rastlanmamış olup bu çalışmada; 2012, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında yapılan UPK'lerde sözel ve poster olarak sunulan bildirilerin yayına dönüşme oranları ve yayına kadar geçen süreler ile yayınlanan dergilerin özelliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

2012 – 2016 yılları arasında TPD tarafından düzenlenen Ulusal Psikiyatri Kongreleri'nde sunulan ödüle aday, poster ve sözel bildiriler çalışma kapsamında incelendi. TPD tarafından bu sürede sırasıyla 48, 49, 50, 51 ve 52. UPK'ler gerçekleştirilmiştir. 50, 51, 52. UPK'de sunulan bildirilere Türk Psikiyatri

Dergisi kongre ek sayısı aracılığıyla, 48. UPK'dekilere kongre web sayfasında yayınlanan bildiri özetlerinden, 49. UPK'dekilere ise kongre bildirilerinin yer aldığı kongre CD'si aracılığıyla ulaşıldı.

Literatür araştırması 25 Ekim 2018'de başladı, PubMed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov>), Google Akademik (<http://scholar.google.com.tr>), Web of Knowledge (<http://www.webofknowledge.com>) kullanılarak 15 Kasım 2018'de tamamlandı.

Aramaya bildiri başlıklarının Türkçe ve/veya İngilizce olarak arama motoruna yazılması ile başlandı, yayın bulunamadıysa bildirinin anahtar kelimeleri ve çalışmadaki sırası ile ilk üç araştırmacının ismi birlikte aranarak devam edildi. Buna rağmen sonuç negatif ise çalışmanın araştırmacıları yine sırası ile ayrı ayrı arama motoruna yazıldı ve yazarların yayınlanan tüm araştırmaları tarandı. Her kongrenin bildirileri iki ayrı araştırmacı tarafından tarandı, yayına dönüşen bildiriler Endnote atıf yönetim yazılımı (X7.7.1) kullanılarak aynı stilde alıntılama ile bir excel dosyasına kaydedildi, iki araştırmacının ayrı ayrı taradıkları bildiriler excel dosyaları üzerinden karşılaştırma yapılarak doğrulama sağlandı.

İncelenen bildiri özetlerinden yayına dönüştürülme sırasında yazar adı eklenen ya da çıkartılan çalışmalar ile, bildiri başlığı ile birebir aynı olmayan ancak benzer ismi taşıyan, çalışma protokolleri ya da sonuç değerlendirmeleri özetlerinden farklı olmayan makaleler kongre bildirisi sonrası yayına dönüşmüş kabul edildi. Aynı kongrede birden çok bildirinin bir yayın olarak sunulma durumu nadiren görülmüş, bu durumda her iki bildiri yayına dönüşmüş olarak kabul edilmiştir. Bildirilerin yayına dönüşmesi sırasında kongre tarihinden önce yayınlanmış çalışmaların da olduğu tespit edildi ve bunlar yayına dönüşme süresi belirtilirken negatif (-) değerle ifade edildi. Hakemli dergilerde yayınlanan tüm yazılar çalışmaya dahil edildi.

Yayın haline getirilen bildirilerin yayın olma süresi hesaplanırken kongre tarihinden dergide yayınlandığı tarihe kadar geçen süre ay olarak hesaplandı. Tanımlanan yazılar, yayınlandığı derginin indekslerine (Bilimsel Atıf İndeksi [SCI: Science Citation Index], Genişletilmiş Bilimsel Atıf İndeksi [SCIE: Science Citation Index-Expanded], Sosyal Bilimler Atıf İndeksi [SSCI: Social Science Citation Index]), etki faktörüne, yayınlanana kadar geçen süreye ve çalışmaların türüne göre kaydedildi. Dergi indeksleri belirtilirken; SCI, SCIE, SSCI'da yer almayan ulusal veya uluslararası hakemli dergilerde yayınlanan makaleler 'diğer' başlığı altında birlikte değerlendirildi. Makalenin yayınlandığı tarihte derginin etki faktörünü bulmak amacıyla <http://www.bioxbio.com> adresindeki web kaynağı kullanıldı.

Çalışmada, olgu ve olgu serileri şeklindeki bildiriler ve yayınlar 'olgu', diğer bildiri ve yayınlar 'araştırma' olarak kabul edildi.

Kongre tarih seçiminde 2012-2016 yılları alınmıştır. 2016 yılında gerçekleştirilen kongreden sonra çalışmanın incelendiği tarihe kadar yaklaşık iki yıllık bir süre vardır. Bu süre yayına dönüşme açısından daha önce literatürde yayımlanmış benzer

çalışmalar incelenerek yeterli görülmüştür (Post ve ark. 2013, Donegan ve ark. 2010). Bu nedenle son incelenen kongre 52. UPK'dir. Beş yıllık bir değerlendirmenin yeterli veri oluşturma- cağı düşünülerek ilk alınan kongre 48. UPK olmuştur.

İstatistiksel Analiz

Çalışmanın istatistiksel analizi; SPSS sürüm 22.0 istasyon yazılım paketi (IBM Corp., Armonk, NY, ABD) kullanılarak yapıldı. Veriler ortalama±standart sapma ve yüzde değerler olarak ifade edildi. Bildiriler, araştırma-olgu veya sözel-poster; dergi indeksleri SCI-SCIE-SSCI-diğer şeklinde gruplar olarak istatistiksel analizde değerlendirildi. "Ödüle aday bildiri" başlığı altında yer alan bildiriler sözel bildiri olarak sunuldu- ğu için istatistiksel değerlendirmede sözel bildiri kategorisine dahil edildi. Verilerin dağılımı Kolmogorov-Smirnov yöntemi ile kontrol edildi. Kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında ki-kare testi, sürekli değişkenlerin karşılaştırılmasında normal dağılım göstermediğinden Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanıldı, Bonferroni düzeltmesi yapılarak p değeri 0,005 alındı. Değişkenler arasındaki ilişki yine normal dağılım göstermediğinden Spearman Korelasyon Analizi ile değerlendirildi. Sunulan bildirilerin yayına dönüşmesini etkileyen etmenlerin değerlendirilmesinde binary (ikili) lojistik regresyon analizi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık için $p<0,05$ değeri kabul edildi.

BULGULAR

TPD tarafından 2012 ve 2016 yılları arasında düzenlenen beş ardışık kongrede, 1104 poster sunumu, 81 ödüle aday sunum ve 187 sözel sunum olmak üzere 1372 bildiri değerlendirildi. Bu bildirilerden 297'sinin (%21,6) makale olarak yayınlandı, 32'sinin ödüle aday, 64'ünün sözel, 201'inin ise poster sunumlarından yayına dönüştüğü saptandı.

En az bildiri sayısı (n=185) 2013 yılında olmasına rağmen diğer yıllara kıyasla en yüksek yayınlanma oranının da %30,2 ile aynı yıl olduğu bulundu. Yıllara göre sunulan ve yayına dönüşen bildiri sayıları Tablo 1'de gösterilmiştir.

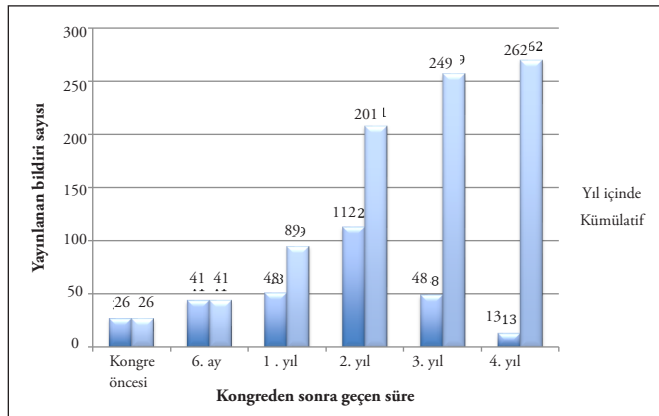
Kongrede sunulmadan önce 26 bildirinin tam metin olarak yayınlandığı tespit edildi. Kongrede sunulan ve yayına dönüşen bildirilerin %74,1'inin 2 yıl, %91,8'inin 3 yıl, %96,6'sının 4 yıl içinde yayına dönüştüğü bulundu. Yıllara göre yayına dönüşme oranları Şekil 1'de sunulmuştur.

Bildirilerin kongre sunumundan yayın olmasına kadar geçen ortalama sürenin 1-65 ay arası değişkenlik gösterdiği ortalama $19,04\pm12,47$ ay olduğu bulundu. 2012 yılından 2016 yılına gelindiğinde ortalama yayına dönüşme süresinin 25,5 aydan 13,9 aya kadar düştüğü, bu düşüşün istatistiksel olarak da anlamlı olduğu tespit edildi (χ^2 : 28,096; $p<0,001$). Yıllara göre sunulan bildirilerin yayına dönüşme süreleri Şekil 2'dedir.

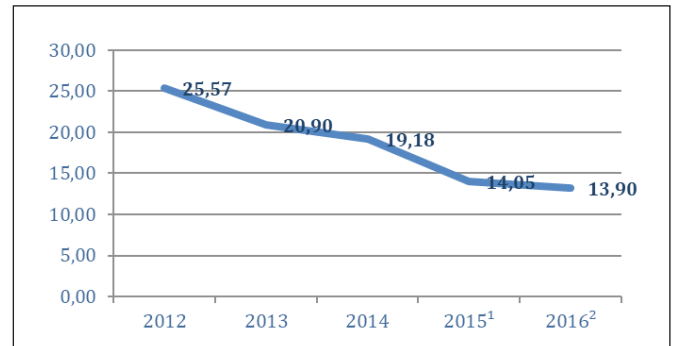
Tablo 1. TPD Kongrelerinde Sunulan Bildirilerin Yayına Dönüşme Oranları

Kongre Tarihi	Poster Bildiri Yayınlanan*/Sunulan**	Sözel Bildiri Yayınlanan*/Sunulan**	Ödüle Aday Bildiri Yayınlanan*/Sunulan**	TOTAL Yayınlanan*/Sunulan**
2012	47/224	7/26	8/14	62/264 (%23,4)
2013	41/149	9/20	6/16	56/185 (%30,2)
2014	57/304	12/23	5/9	74/336 (%22,0)
2015	34/215	22/54	4/11	60/280 (%21,4)
2016	22/212	14/64	9/31	45/307 (%14,,6)
Toplam	201/1104	64/187	32/81	297/1372 (%21,6)

*Kongrelerde sunulan ve yayına dönüşen bildiri sayısı, **Kongrelerde sunulan toplam bildiri sayısı

Şekil 1. Yıllara Göre Yayınlanan Bildiri Sayısı

Şekil 2. Ulusal Psikiyatri Kongreleri'nde sunulan bildirilerin yıllara göre yayına dönüşme süresi. *Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır* (χ^2 :28,096; $p<0,001$).

¹: 2012-2015 yılları arasında Z :-4,343; $p<0,001$. ²:2012-2016 yılları arasında Z :-4,577; $p<0,001$.

Tablo 2. Araştırmaların Yayınlandığı Tarihte Dergilerin Etki Faktörleri (Veriler <https://www.bioxbio.com> Adresindeki Web Kaynağından Alınmıştır)

Kongre tarihi	Derginin etki faktörü Ortalama (min-max)
2012	1,39 ± 1,49 (0,04-4,96)
2013	1,08 ± 0,92 (0,08-3,90)
2014	1,53 ± 1,38 (0,12-5,23)
2015	1,78 ± 2,07 (0,20-11,84)
2016	1,37 ± 1,32 (0,20-5,47)
Toplam	1,45 ± 1,49 (0,04-11,84)

min: minimum, max: maximum

Araştırmaların yayınlanma tarihinde dergilerin ortanca etki faktörü 1,03 (min:0,04; max: 11,84) olarak bulunmuştur. Yayınlanma süresi ile dergi etki faktörü arasında bir ilişki saptanmamıştır ($r(181)=-0,103$; $p=0,181$). Yıllara göre dergi etki değerleri Tablo 2’de, düzenlenen kongrelerde sunulan bildirilerden yayına dönüşen ve en yüksek etki değerli dergilerde yayınlanan ilk on makalenin listesi ise Tablo 3’de sunulmuştur.

Kongrelerde sunulan bildirilerden “araştırma” kapsamında olan 781 çalışmanın 218’sinin (%27,9), “vaka” kapsamında olan 591 çalışmadan ise 79’unun (%13,4) hakemli bir dergide

yayınlandığı, araştırma niteliğindeki çalışmaların anlamlı olarak vaka kapsamındaki çalışmalara göre yayına dönüşme oranlarının yüksek olduğu bulundu ($\chi^2:42,128$; $p<0,001$).

Sunumların özellikleri ile yayın olma oranları incelendiğinde bildiriler; “poster olarak sunulan” bildiriler ve “sözel olarak sunulan” bildiriler olarak iki gruba ayrıldı. Toplam 268 sözel olarak sunulan bildiriden 96’sının (%35,9), poster olarak sunulan 1104 bildiriden ise 201’inin (%18,2) hakemli bir dergide yayınlandığı ve sözel olarak sunulan bildirilerin daha yüksek oranlarda yayına dönüştüğü bulundu ($\chi^2:64,738$; $p<0,001$). Kongrede yayınlanan bir çalışmanın türü (sözel/poster) ve tipinin (araştırma/olgu) değişken olarak kullanıldığı binary (ikili) lojistik regresyon analizinde; sunulan bildirinin sözel kategorisinde olmasının poster olmasına göre 3,8 kat, araştırma kategorisinde olmasının olgu kategorisinde olmasına göre yayına dönüşme olasılığını 3,1 kat artırdığı bulunmuş olup sonuçlar Tablo 4’de gösterilmiştir.

Yayına dönüşen toplam 297 bildirinin yayınlandığı dergiler incelendi, %14,5’inin ($n=43$) SCI, %34’ünün SCIE ($n=101$), %10,8’inin SSCI ($n=32$) ve %3,4’ünün ($n=10$) hem SCIE hem de SSCI’de indekslenen dergiler olduğu bulundu. Yayına dönüşen çalışmaların %37,3’ünün ($n=111$) ise diğer

Tablo 3. 2012-2016 Yılları Arasında Düzenlenen Ulusal Psikiyatri Kongrelerinde (UPK) Sunulan, Yayına Dönüşen, Yayınlandığı Derginin Etki Faktörüne Göre Sıralanmış Araştırmalar

Makale Başlığı	Yayınlandığı Derginin Etki Faktörü	Bildiri Olarak Sunulduğu Kongre
The effect of pre-transplant psychological well-being on hematological reconstitution following autologous stem cell transplantation in multiple myeloma patients. Blood (2015): 126:5619.	11,847	51. UPK – Sözel Sunum
Integrated assessment of visual perception abnormalities in psychotic disorders and relationship with clinical characteristics. Psychological medicine 49.10 (2019): 1740-1748.	5,641	52. UPK – Ödüle Aday Bildiri
DSM outcomes of psychotic experiences and associated risk factors: 6-year follow-up study in a community-based sample. Psychological medicine 49.8 (2019): 1346-1356.	5,641	51. UPK – Ödüle Aday Bildiri
Abnormal white matter integrity as a structural endophenotype for bipolar disorder. Psychological medicine 46.7 (2016): 1547-1558.	5,230	50. UPK – Sözel Sunum
Brain regions associated with risk and resistance for bipolar I disorder: a voxel-based MRI study of patients with bipolar disorder and their healthy siblings. Bipolar disorders, 16.3 (2014): 249-261	4,965	48. UPK – Ödüle Aday Bildiri
Response inhibition and interference control in patients with bipolar I disorder and first-degree relatives. Bipolar disorders, 17.7 (2015): 781-794.	4,882	48. UPK – Poster Sunumu
History of childhood physical trauma is related to cognitive decline in individuals with ultra-high risk for psychosis. Schizophrenia research 169.1-3 (2015): 199-203	4,453	50. UPK – Ödüle Aday Bildiri
Correlates of clozapine use after a first episode of schizophrenia: Results from a long-term prospective study. CNS drugs 30.10 (2016):997-1006	4,394	51. UPK – Sözel Sunum
Persistent negative symptoms after first episode schizophrenia: a 2-year follow up study. Schizophrenia research 158.1-3 (2014): 241-246.	3,923	49. UPK – Poster Sunumu
Oxidatively-induced DNA damage and base excision repair in euthymic patients with bipolar disorder. DNA repair 65 (2018): 64-72	3,711	50. UPK – Poster Sunumu

Tablo 4. Ulusal Psikiyatri Kongrelerinde Sunulan Bildirilerin Yayına Dönüşmesini Etkileyen Etmenlerin Binary (İkili) Lojistik Regresyon Analizi ile Değerlendirilmesi

Değişken	B	S.E	Wald	df	Sig	Exp(B)	Güven Aralığı %95
Sabit	-0,132	0,150	0,771	1	0,380	0,876	Alt Üst
Tür (Sözel/Poster)	1,326	0,158	70,328	1	<0,001*	3,765	2,762 5,133
Tip (Araştırma/Olgü)	1,133	0,154	54,299	1	<0,001*	3,105	2,297 4,196

*p<0,001

Tablo 5. TPD UPK'lerde Sunulan Poster Bildirileri ve Sözel Bildirilerin Üç ve Daha Fazlasının Yayınlandığı Dergiler ve İndeksleri (Web of Science)

Dergi Adı	Yayınlanan Makale Sayısı	Dergi İndeksi*
Anatolian Journal of Psychiatry	31	SCIE
Turkish Journal of Psychiatry	21	SSCI
Archives of Neuropsychiatry	20	SCIE
The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences	14	Diğer
Turkish Journal of Clinical Psychiatry	12	Diğer
Psychiatry Research	10	SCI
Comprehensive Psychiatry	10	SCI
Journal of Mood Disorders	10	Diğer
Psychiatry and Clinical Psychopharmacology	13	SCIE
Journal of Dependence	7	Diğer
Nordic Journal of Psychiatry	5	SCIE&SSCI
Journal of Affective Disorders	5	SCI
Journal of Clinical Psychopharmacology	4	SCI
Cukurova Medical Journal	4	Diğer
Psychiatria Danubina	3	SCIE&SSCI
International journal of Psychiatry in Clinical Practice	3	SCI
Neuropsychiatric Disease and Treatment	3	SCIE
Aging Clinical and Experimental research	3	SCIE
Psychological Medicine	3	SCIE
New Symposium	3	Diğer

*Bilimsel Atıf İndeksi [SCI: Science Citation Index], Genişletilmiş Bilimsel Atıf İndeksi [SCIE: Science Citation Index-Expanded], Sosyal Bilimler Atıf İndeksi [SSCI: Social Science Citation Index]

TARTIŞMA

Bu çalışma; ruh sağlığı alanında erişkin, çocuk ve ergen olmak üzere geniş kapsayıcılığı olan TPD Ulusal Psikiyatri Kongrelerinde sunulan bildirilerin yayına dönüşme oranları ve süresi ile yayına dönüşmeyle ilişkili olabileceği düşünülen çalışma türü ve bildiri tiplerini; yayınlanan dergilerin etki faktörü ve indekslerini de inceleyen ilk çalışmadır. Daha önce çocuk ve ergen ruh sağlığı hastalıkları alanında ulusal projeksiyonda benzer bir araştırma yapıldığı görülmüş ancak bu araştırmanın; hem erişkin ruh sağlığı alanını kapsamadığı hem yalnız poster bildirileri değerlendirdiği hem de bildiri sayısının kısıtlı olduğu düşünülmüştür (Mutlu ve ark. 2015).

Ruh sağlığı alanında uluslararası kongreleri inceleyen benzer bir çalışmaya literatürde rastlanmamış olup veriler kıyaslanamamıştır. Ruh sağlığı alanı dışında yapılan tıp kongrelerinde sunulan bildirilerin yayına dönüşme oranları ciddi farklılıklar göstermektedir. Dermatoloji alanında ülkemizde yapılan bir çalışmada yayına dönüşme oranı %13,2 olarak bildirilirken, anatomi alanında yapılan başka bir çalışmada sözel bildirilerin yayına dönüşme oranının %75 olduğu bildirilmiştir (Özyurt ve Kaptanoğlu 2012, Gürses ve ark. 2017). Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Kongrelerinde sunulan bildirilerin değerlendirildiği, ülkemizde yapılan bir başka çalışmada ise yayına dönüşme oranı %21,9 olarak bulunmuştur (Erdağ ve ark. 2014). 2391 bildiri özeti incelenerek yapılan uluslararası bir meta-analiz çalışmasında oftalmotoloji alanında yapılan kongrelerde sunulan bildirilerin ortalama yayına dönüşme oranlarının %51 olduğu bulunmuştur (Scherer ve ark. 1994). Yapılan bu meta-analiz çalışmasının ardından 29729 bildiri özetinin değerlendirildiği, aynı ekip tarafından yapılan Cochrane analizinde, biyomedikal alanında yapılan kongreler değerlendirilmiş ve yayına dönüşme oranının %44,5 olduğu saptanmıştır (Scherer ve ark. 2005). Çalışmamızda yayına dönüşme oranı; ulusal çalışmaların bazılarıyla benzerlik göstermekle beraber yayına dönüşme oranlarındaki değişkenliğin yüksek olması sebebiyle tam olarak kıyaslanamamıştır. Uluslararası yapılan çalışmalar ile kıyaslandığında ise düşük görülmektedir.

Literatürde bildirinin sunum şekli ile yayına dönüşmesi arasında bir ilişkinin olmadığını gösteren çalışmalar mevcuttur. Cerrahi alanında yapılan bir kongrenin incelendiği ve 241 bildiri özetinin değerlendirildiği bir çalışmada yayına dönüşme oranı açısından sözel bildiriler ile poster bildiriler arasında

indekslerde yer aldığı, bu kategorideki dergilerin %46'sının (n=51) ESCI'da indekslendiği saptandı.

Yayına dönen bildirilerin, 118 farklı dergide yayınlandığı; yayın sıklığı olarak incelendiklerinde ise, Anadolu Psikiyatri Dergisi (n=31), Türk Psikiyatri Dergisi (n=21), Nöropsikiyatri Arşivi (n=20) dergilerinin en çok yayının olduğu ilk üç dergi olduğu tespit edildi. Makalelerin yayınlandığı dergiler ve indekslendiği dizinler Tablo 5'te gösterilmiştir.

bir fark bulunamamıştır (Balasubramanian ve ark. 2006). Yayına dönüşme oranının %44,5 olarak bildirildiği Cochrane analizinde; ortalama yayına dönüşme süresi 18,4 ay olarak bulunmuş, yayına dönüşme oranlarını etkileyen özellikler arasında sözel bildirilerin; pozitif sonuca ulaşmadan sonra yayın olma oranını etkileyen önemli bir faktör olduğu belirtilmiştir (Scherer ve ark. 2005). Ülkemizde ruh sağlığı alanı dışında yapılan kongreleri değerlendiren çalışmaların büyük bir kısmında da sözel bildirilerin poster bildirilere kıyasla yayına dönüşme oranları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (Ersoy 2016, Gürses ve ark. 2017, Gülçek ve ark. 2018). Çalışmamızda sözel bildirilerin yayına dönüşme oranlarının poster bildirilere kıyasla yüksek bulunmasının iki sebebi olabileceği düşünülmüştür. Birincisi; daha önce birçok benzer çalışmada da belirtildiği gibi yazarların büyük olasılıkla bilimsel açıdan daha kaliteli çalışmalarını poster yerine sözel bildiri olarak göndermeyi tercih etmeleridir (Erdağ ve ark. 2014). İkincisi ise; kongre bilimsel program düzenleme kurulunun sözel bildiri olarak kabul edeceği sınırlı sayıdaki bildiri özetlerini değerlendirirken özgün, iyi planlanmış, akademik değeri yüksek görülen çalışmalara öncelik vermesidir. Bu açıdan TPD tarafından düzenlenen UPK’lerde bildiriler değerlendirilirken sözel bildiri seçiminin dikkatli yapıldığı söylenebilir. Bir diğer yandan sözel bildiri oturumları sırasında çalışmanın tartışmaya açılmasının araştırmacılara çalışmanın eksiklerini görme ve tamamlama olanağı sağladığı ve çalışmanın yayına dönüşmesini kolaylaştırdığı düşünülmektedir.

Çalışmamızda; bildirilerin sunulması ile yayınlanması arasında geçen ortalama 19 aylık süre, literatürdeki birçok çalışmayla benzerlik göstermektedir (Peng ve ark. 2006, Erdağ ve ark. 2014, Gülçek ve ark. 2018).

Yapılan bu çalışmada; bildirilerin araştırma ya da olgu sunumu olması, sözel ya da poster bildiri olarak sunulması ile yayın olma süresi arasında bir ilişki yok iken her yıl ortalama yayına dönüşme süresinin kısalması; bilimsel çalışmaya önem veren araştırmacıların motivasyonlarının her yıl artıyor olduğu şeklinde değerlendirilebilir. Ayrıca; dergilerin hakemleri tarafından inceleme ve kabul/red süreçlerinin daha hızlı çalışmaya başlamasının da bu sürenin kısalmasında etkili olabileceği düşünülmüştür.

Bildiri tipleri sınıflandırılırken incelenen alana göre farklılıklar olduğu görülmektedir. Bildiri tipinin yayına dönüşmede bir etkisinin olmadığını belirten ruh sağlığı alanı dışında yapılan ulusal ve uluslararası çalışmalar (Ng ve ark. 2004, Harris ve ark. 2007, Mutlu ve ark. 2015) olduğu gibi araştırma türündeki bildirilerin olgulara göre daha yüksek yayınlanma oranlarını bildiren az sayıda ulusal çalışmalar da mevcuttur (Özyurt ve Kaptanoğlu 2012). Uluslararası Çocuk Beyin Cerrahisi Derneği tarafından yapılan bir kongrede sunulmuş 235 bildiri özetinin değerlendirildiği bir çalışmada; laboratuvar çalışmalarının klinik çalışmalara kıyasla yayınlanmasının daha olası olduğu gösterilmiştir (Ekşi ve Özcan-Ekşi 2018). Çalışmamızda; araştırma türü bildirilerin olgu türündeki bildirilere kıyasla daha çok yayına dönüşmesi; araştırma türünde

sunulan bildirilere daha fazla önem verildiği ve araştırmacıların daha çok emek gerektiren bu çalışmalarını bilimsel dergilerde yayınlama motivasyonlarının daha yüksek olduğunu düşündürmektedir.

Daha önce yapılan çalışmalardan farklı olarak UPK’lerde araştırma türü bildirilerin olgu sunumlarına göre fazla olmasının; TPD tarafından sağlanan kongre destekleme bursu ile ilişkili olabileceği düşünülmüştür. 2012 ve 2013 yıllarında yapılan UPK’lerde kongre düzenleme kurulu tarafından genç araştırmacılara (uzmanlık öğrencisi ya da uzmanlıkta iki yılını tamamlamamış genç uzmanlar) sağlanan kongre destekleme bursuna başvuru koşulları arasında yer alan “sözel ya da poster bildiri ile kongreye başvurmak” şartı 2014 yılından itibaren “araştırma bildirisi ile başvurmak” şeklinde değiştirilmiştir. Bunun bildiri gönderiminde araştırma çalışmalarına özellikle genç araştırmacılar tarafından ağırlık verileceği ve oranlarda artış olması yönünde bir etkisinin olacağı düşünüldükten yıl veriler incelenmiş ancak beklenenin aksine 48. UPK’de araştırma türündeki bildiri oranının diğer yıllara kıyasla en yüksek olduğu görülmüştür. Bu veriye dayanarak; kongreye katılım için sağlanan burs olanağına başvuru için gerekli çalışma türü seçiminin, araştırmacıların gönderdiği bildiri türüne etkisinin olmadığı düşünülebilir.

Ülkemizde kulak burun boğaz ve baş boyun cerrahisi alanında yapılan bir çalışmada kongre bildirilerinin %30,4’ünün SCI, %33,9’unun SCIE indeksine giren dergilerde yayınlandığı bildirilmişlerdir (Erdağ ve ark. 2014). Çocuk ve ergen ruh sağlığı alanında yapılan bir başka çalışmada ise yayınlanan poster sunumlarının %61,1’inin SCI ve/veya SCIE’de indekslenen dergilerde yer aldığı belirtilmiştir (Mutlu ve ark. 2015). Çalışmamızda SCI, SCIE, SSCI indeksinde yer alan yayına dönüşen bildiri oranı ulusal çalışmalar ile benzerlik göstermektedir.

Yapılan bir çalışmada, bildirilerin %63’ünün sunulduktan sonraki ilk iki yılda yayınlandığı, yayınlanma sayısının her yıl arttığı, ancak yayınlanma olasılığının üçüncü yıl ile birlikte azaldığı gösterilmiştir (Donegan ve ark. 2010). Bu bulgu, 770 bildirinin değerlendirildiği ortopedi alanında yapılan bir çalışma ile de desteklenmiş, kongre bildirilerinden yayınlananların %88,5’inin ilk üç yıl içinde yayına dönüştüğü bildirilmiştir (Yalçınkaya ve Bagatur 2013). Yapılan bir metaanalizde ise, çalışmaların %74’ünün kongrelerde sunulduktan sonraki 2 yıl içinde, %97’sinin 4 yıl içinde, %3 gibi çok az bir kısmın ise kongrede sunulmadan önce yayınlandığı gösterilmiştir (Scherer ve ark. 1994). Literatürde çalışmamız ile benzer şekilde kongrede sunulmadan önce yayına dönüşen bildiri oranlarının düşük olduğu dikkat çekmekte, kongre sunumlarının çalışmaların olgunlaşmasını ve yayına dönüşmesini kolaylaştırdığı düşünülmektedir (Gürses ve ark. 2017).

Bu çalışmanın çeşitli kısıtlılıkları vardır. İlk olarak, çalışmalar sadece PubMed, Google Akademik, Web of Knowledge kullanılarak taranmıştır. Ulusal veri tabanlarında ayrı ayrı tarama bu çalışmada yapılmamış olup, yalnız ulusal dizinlerde yer

alan ve belirtilen arama motorlarına girmemiş çalışmaların bir kısmı bu nedenle saptanmamış olabilir. Çalışmanın ikinci kısıtlılığı ise; olası arama hatalarıdır. Bu hatalar, yazarların isimlerinin kongre kitapçığına yanlış yazılması veya literatür taraması sırasında insan hatasından kaynaklanmış olabilir. Üç farklı araştırmacı, bu tür hataları en aza indirmek için farklı veri tabanlarından bağımsız olarak arama yapmış, her kongre iki farklı araştırmacının verileri karşılaştırılarak taranmıştır. Bir diğer kısıtlılık da çalışmanın yapıldığı dönem boyunca bazı yazıların editör incelemesi sürecinde kalmış olabileceğidir.

Çalışmamızdaki veriler ulusal ve uluslararası ruh sağlığı alanı dışında yapılan çalışmalar ile kıyaslanmıştır. TPD tarafından yapılan Ulusal Psikiyatri Kongresi'nin literatüre katkısının daha sağlıklı değerlendirilebilmesi için, ruh sağlığı alanında gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası diğer kongrelerde sunulan bildirilerin yayınlanma oranlarını içeren çalışmalara ihtiyaç vardır.

SONUÇ

TPD UPK'lerde sunulan bildiriler için yayına dönüşme oranı, özellikle uluslararası literatürde bildirilen oranların altındadır. Türkiye'de ruh sağlığı hizmeti sunulan kurumlarda araştırmalara zaman ayrılması, araştırmacının yayına dönüşmesi sırasında yaşanan zorluklar ile ilgili yol gösterebilecek birimlerin oluşturulması ve araştırmacıların bu konuda desteklenmesine ihtiyaç vardır. Bu girişimlerle birlikte, kongrelerde sözlü sunumların artmasının, yayına dönüşme oranını da artıracağı düşünüldükçe kongre bildirileri değerlendirilirken daha seçici bir yaklaşım benimsenmeli ve akademik değeri yüksek olduğu düşünülen çalışmaların araştırmacıları sözlü sunum başvurusuna teşvik edilmelidir.

KAYNAKLAR

Autorino R, Quarto G, Di Lorenzo G ve ark. (2007) Are Abstracts Presented at the EAU Meeting Followed by Publication in Peer-reviewed Journals? A Critical Analysis. *Eur Urol* 51:833-40.

Balasubramanian S, Kumar I, Wyld L ve ark. (2006) Publication of Surgical Abstracts in Full Text: A Retrospective Cohort Study. *Ann R Coll Surg Engl* 88:57-61.

Donegan DJ, Kim TW, Lee GC (2010) Publication rates of presentations at an annual meeting of the American Academy of Orthopaedic Surgeons. *Clin Orthop Relat Res* 468:1428-35.

Ekşi MŞ, Özcan-Ekşi EE (2018) Publication Rates of the Abstracts Presented at the Annual Meeting of International Society for Pediatric Neurosurgery. *Childs Nerv Syst* 34: 825-8.

Erdag TK, Durmuşoğlu M, Demir AO ve ark. (2014) Türk Ulusal Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Kongre Bildirilerinin Analizi ve Yayınlanma Oranları. *Kulak Burun Bogaz Ihtis Derg* 24:89-96.

Ersoy B (2016) What is the Ultimate Fate of Presented Abstracts? Conversion Rates of Presentations to International Publications from the 31st National Congress of Plastic, Reconstructive, and Aesthetic Surgery. *Türk J Plast Surg* 24: 8-18

Gülçek M, İnci F, Ceyhan E ve ark. (2018) Rate of Conversion of Reports Presented at the Turkish Society of Sports Traumatology, Arthroscopy and Knee Surgery Congress into Publication. *Acta Orthop Traumatol Turc* 52: 447-51.

Gürses İA, Gayretli Ö, Gürtekin B ve ark. (2017) Publication Rates and Inconsistencies of the Abstracts Presented at the National Anatomy Congresses in 2007 and 2008. *Balkan Med J* 34: 64-70.

Harris I, Mourad M, Kadir A ve ark. (2007) Publication Bias in Abstracts Presented to the Annual Meeting of the American Academy of Orthopaedic Surgeons. *J Orthop Surg* 15:62-6.

Mutlu C, Mutlu EK, Kılıçoğlu AG ve ark. (2015) From Poster Presentation to Publication: National Congress of Child and Adolescent Psychiatry. *Noro Psikiyatr Ars* 52:111-6.

Ng L, Hersey K, Fleshner N (2004) Publication Rate of Abstracts Presented at the Annual Meeting of the American Urological Association. *BJU Int* 94:79-81.

Özyurt S, Kaptanoğlu A (2012) 2004-2008 Yılları Arasında İki Yılda Bir Yapılan Ulusal Dermatoloji Kongrelerinde Sunulan Özetlerin Yayınlanma Oranları. *Dermatoz* 3:7-11.

Peng PH, Wasserman JM, Rosenfeld RM (2006) Factors Influencing Publication of Abstracts Presented at the AAO-HNS Annual Meeting. *Otolaryngol Head Neck Surg* 135:197-203.

Petticrew M, Gilbody S, Song F (1999) Lost information? The Fate of Papers Presented at the 40th Society for Social Medicine Conference. *J Epidemiol Community Health* 53: 442-3.

Post RE, Mainous AG, O'Hare KE ve ark. (2013) Publication of Research Presented at STFM and NAPCRG Conferences. *Ann Fam Med* 11:258-61.

Scherer RW, Dickersin K, Langenberg P (1994) Full Publication of Results Initially Presented in Abstracts: A Meta-analysis. *JAMA* 272:158-62.

Scherer RW, Langenberg P, Von Elm E (2005) Full Publication of Results Initially Presented in Abstracts. *Cochrane Database Syst Rev* (3).

Yalçınkaya M, Bagatur E (2013) Fate of Abstracts Presented at A National Turkish Orthopedics and Traumatology Congress: Publication Rates and Consistency of Abstracts Compared with Their Subsequent Full-text Publications. *Acta Orthop Traumatol Turc* 47:223-30.